

Padiso

SEHLOPHA SA

2**SESOTHO**

PUO YA LAPENG

KOTARA YA 3

Padiso

SEHLOPHA SA 2 | KOTARA YA 3

SESOTHO

Dikahare

Kotara ya 3	1
Mookotaba: Re ikutlwa re le mohono	2
Beke ya 1.....	4
Beke ya 2	11
Mookotaba: Re etsa diphoso	18
Beke ya 3	20
Beke ya 4	27
Mookotaba: Re ya tantsha/jaefa	34
Beke ya 5	36
Beke ya 6	43
Mookotaba: Re fumana thuso	50
Beke ya 7	52
Beke ya 8	59

KOTARA YA 3

Mookotaba: Re ikutlwa re le mohono

Ntlatfatso ya puo:

Maele

Polelo e kgutshwane ya setso e fanang ka keletso. Hangata maele a kenyelletsa puo ya tshwantshetso jwaloka mokgabo-puo.

Mona o ja monga ona.

Maele ana a ruta hore ho monela motho e mong ho qetella ho utlwiswa wena bohloko ho feta motho eo o mo monelang.

Dipale:

**Lori e bitswang
Chuck**

**Matsatsi a phomolo a
Mariha**

Tlotlontswe

lori ya selaolli:	Lori e etseditsweng ho jara le ho laolla disebediswa. Lori ena le karolo e kamorao e bitswang selaolli. E ka jara dintho tse kang santa, mobu, kapa majwe mme e di laolle ha ho hlokeha.
lori:	Lori e sebedisetswang ho jara thepa ho tloha sebakeng se seng ho ya ho se seng.
sepalangwang:	Ntho e palamisang batho kapa dintho e tsamayang tseleng, jwaloka koloi, bese, lori, kapa baesekele.
lebelo:	Ho tsamaya ka lebelo le hodimo.
lewatile:	Sebaka sa metsi a mangata a letswai.
phororo:	Sebaka sa metsi a phallelang qetellong ya lefika le hodimo.
eta:	Ho ya sebakeng se seng.
maitemohelo:	Maitemohelo ke ntho efe kapa efe eo o e bonang, eo o e etsang kapa maikutlo bophelong ba hao. A jwaloka mehopolo eo o e bokellang.

Tlotlontswe

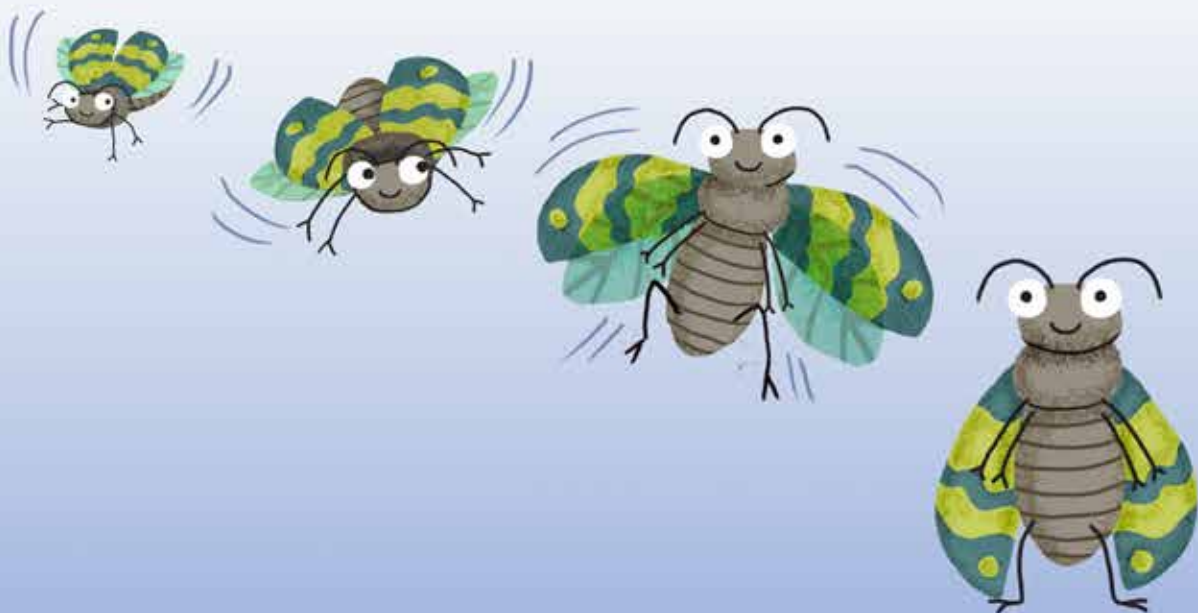
mohono:	Lebitso la maikutlo ao re bang le ona ha re batla ntho eo motho e mong a nang le yona.
ho ba mohono:	Maikutlo ao re bang le ona ha re batla ntho eo motho e mong a nang le yona.
bokgoni:	Ntho eo o ipabolang ka yona.
kgau:	Mpho eo o e hapang ha o sebeditse hantle, hangata e ba jwalo ka mohope kapa mmentlele.

Botsa ba lelapa la hao

Ke ntho efe e o ka thabelang ho ba le bokgoni ba ho e etsa ka bokgabane?

Nka laola maikutlo a ka jwang ha nka ikutlwa ke monela kapa ke kgalla motswalle?

Medumo

Fapanyetsanang ka ho bala medumo eo o lekolang ho e tseba:

a	l	e	k	i
b	o	m	u	n
w	lw	d	r	nw
f	h	s	p	mp
j	sw	g	kg	ph
q	ng	t	mm	th
nn	ts	qh	tl	hl
tj	ll	nk	kh	y
sh	ny	aa	sh	tjh
n	lw	mph	jw	nkg
kgw	tsh	kw	nth	nng
shw	nnw	tsw	nqh	hlw

Buisana le motswalle wa hao:

1. Ke medumo efe eo o neng o sa e tsebe?
Ngola lenane la medumo ena ka bukeng ya hao.
2. Ke medumo efe eo o hlokang ho ikwetlisa ho e bala?
Ngola lenane la medumo ena ka bukeng ya hao.

Ikwetlise ho bala le ho ngola medumo

- Iketsetse dipapetlana tsa medumo tseo o tla di sebedisa lapeng.
- Kopa ho ya hae ka Padiso. Ikwetlise ho bala ho tswa leqepheng lena.
- Kopa ditho tsa lelapa la heno hore ba o bitsetse medumo e fapaneng. Ngola medumo eo fatshe.

Ho dikhouda

Fapanyetsanang ka ho bala medumo eo o lekolang ho e tseba:

ama	eta	mena	nama	loha
hata	tata	pula	sefe	foka
letata	setulo	motoho	setso	tlisetsa
hlooho	lokela	tjale	nyoloha	qhoma
phuphura	qhileeditse	lethathama	ngongoreha	mahlaahlela
mmommori	nnanabela	letsatsinyana	lehlohonolo	letlametlu
kgau	phio	tshiu	swaba	jwale
nyala	tlala	mmela	tsebo	ngaka
qhaqholla	seshabo	nkgonwae	nnyane	leetsi
idimola	ntshiile	tlatlapa	nngala	tjhabile
tsetsepetse	mokgubedu	seqhaqhabola	thuntheditse	hlabolohile
nnyontshitse	mphuphurela	tjapalletse	kgwehlisitse	swabisitse

Buisana le motswalle wa hao:

1. Ke medumo efe eo o neng o sa e tsebe?
Ngola lenane la mantswe ana ka bukeng ya hao.
2. Ke mantswe afe ao o hlokanang ho ikwetlise ho a bala?
Ngola lenane la mantswe ana ka bukeng ya hao.

Ikwetlise ho bala le ho ngola mantswe ana:

- Ikwetlise ho qapodisa mantswe ao o sa a tsebeng.
- Kopa ditho tsa lelapa la heno hore ba o bitsetse mantswe a fapaneng. Ngola mantswe ao fatshe.

Mookotaba: **Re ikutlwa re le mohono**

Mabopi

O ntse o hopola?

Re a bitsa 'mabopi.

Lebopi le leng le le leng le na le moelelo.

Buisana le motswalle wa hao:

- Bala mabopi le mantswe.
- Lentswe ka leng le bolela eng?
- Lebopi ka leng le bolela eng?

ba

banna

bashanyana

mo

moreri

molemi

ile

buile

rutile

hile

robehile

sothehile

Na o ka nahana ka mantswe a mang a sebedisang lebopi le?

Bokgeleke

Sebedisa matshwao a puo ho o thusa ho bala ka bokgeleke.

•

Ha o bona kgutlo, kgefutsa.

Fapanyetsana ho balla hodimo

**Ke na le tjhelete e ngata.
Ke rekile dijo ka yona.**

,

Ha o bona feelwane, ekga moya.

Fapanyetsana ho balla hodimo

**Serapeng re bone tau, tlou, nkwe le lengau.
Mme o re tletse le diapole, diperekisi le
dipanana.**

?

Ha o bona letshwao la potso, fetola lentswe la hao ho botsa potso.

Fapanyetsana ho balla hodimo

**Ke dijo dife tseo o ratang ho di ja?
Na o rata meketjana ya tswalo?**

!

Ha o bona letshwao la makalo, fetola lentswe ho bontsha maikutlo.

Fapanyetsana ho balla hodimo

**Bona mona wena!
O tla ikutlwa!**

“ ”
...

**Ha o bona leqotsi, fetola lentswe la hao ho iketsa eka o motho ya
buwang.**

Fapanyetsana ho balla hodimo

**Mme o ile a hweletsa, “Theoha sefateng moo
o tla wa!”
“Tjhe mme, ha ke tlo wa!” ka mo araba.**

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Mpho le Naledi ba a tantsha

Mpho le Naledi ke bana ba motho. Mpho o tseba ho bina. Lentswe la hae le monate. Naledi yena o tseba ho tantsha. Maoto a hae a tjeka ha bonolo, ka pele.

Ka letsatsi le leng, batho ba ile ba tla ho shebella Naledi ha a tantsha. Ba ile b mo opela matsoho. “O tantsha hantle haholo!” ba rialo.

Mpho o ile a hlonama. “Batho bohle ba rata Naledi,” a rialo. “Ha ho motho ya ntjhebang.”

Bosiu boo, Mpho ha a ka a bina. “Hobaneng o thotse?” ho botsa Naledi. “O tseba ho tantsha. Ke lakatsa hore nkabe ke tseba ho tantsha jwaloka wena,” ho rialo Mpho. “Empa o rata ho bina.” ho rialo Naledi. “Ha o bina, ke ikutlwa ke batla ho tantsha!”

Bekeng e tlang, titjhere wa hae o ile a re, “Ho tlo ba le konsarete motseng wa rona. Ke mang ya tla bina? Ke mang ya tla tantsha?” “Ke na le monahano,” ho rialo Naledi. “Mpho o tla bina, nna ke tla tantsha.”

Konsareteng, Mpho o ile a bina pina ya hae e monate. Naledi a

tantshetsa lentswe le leng le le leng. Batho ba ile ba opa matsoho. “Pina e hloka tantshe,” ho rialo Naledi. “Tantshe e hloka pina,” ho rialo Mpho.

Ho bina ho ne ho le monate. Ho tantsha ho ne ho le hote. Mmoho ba sebeditse hantle ho feta bohe.

Kutlwisiso

Kopolla o phethele dipolelo dibukeng tsa lona tsa ho ngolla.

- 1. Mpho o ne a ikutlwa a hloname hobane...**
- 2. Naledi o ile a re o rata ho bina ha Mpho hobane...**
- 3. Re a tseba hore banana ba sebeditse hantle konsareteng hobane...**

Mabopi

Kopollela lenane la mantswe bukeng ya hao ya ho ngolla
Seha mola ka tlasa lebopi le kenelleditsweng lentsweng ka leng.
Lebopi lena le bolelang?

1. dikoloi
2. dieta
3. dibuka
4. disene
5. diperekisi

Medumo

Fapanyetsanang ho boeletsa mantswe:

Ho dikhouda

Ngola medumo ena e meraro ka bukeng ya hao.

r

w

rw

Hlopha o be o ngole mantswe ka tlasa modumo o nepahetseng:

raka

rula

wele

wena

morara

rwala

rwesa

rwesitse

morwalo

lerwana

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Mme o rwesa Morwesi lesale.

Rorisang le Morena ba etetse Morwesi. Morwesi o rwetse katiba. Rorisang o re o rata katiba eo Morwesi a e rwetseng. O batla Morwesi a mo rwese yona. Morwesi o ile a mo rwesa yona. Ka mora moo Morwesi o ile a lata morara o neng o le rakeng. Morena o rata morara. O rata morara o motala. Morara o motala o monate.

Ho enkhouda

Bopa o be o ngole mantswe a matjha

r	w	s	n	e	m
o	l	a	ts	i	f

r-w-a-l-a
m-o-r-i-r-i

Medumo

Bala mantswe ebe o batla modumo o fetohileng.
Kopollela mantswe bukeng ya hao o be o phethele lentswe la ho qetela.

rera	→	rema	→	re_
weso	→	wena	→	we_
mora	→	sera	→	_ra

Na o ka eketsa ka
mantswe a mang?

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

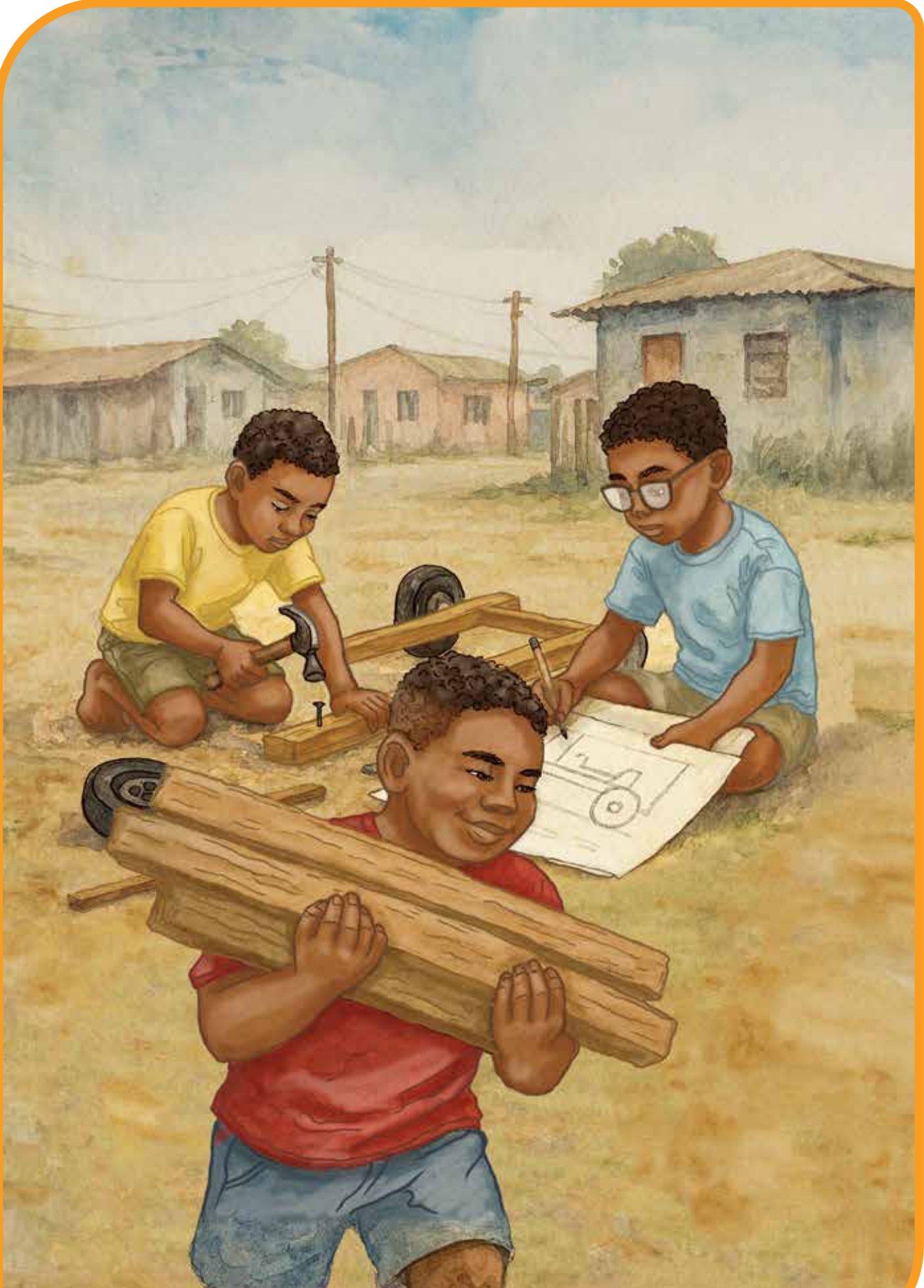
Morena ke ngwaneso. O na le moriri o motelele. Batho ba bangata ba rata moriri wa hae. Morena o re ha a rate moriri wa hae. O re o motelele haholo. Rona re rata moriri o motelele.

Mongolo

Kopollela bukeng ya hao ya ho ngolla:

a a a A A A

Moqoqo wa dipale tsa boiqapelo

Medumo

Fapanyetsanang ho boeletsa mantswe:

Ho dikhouda

Ngola medumo ena e meraro ka bukeng ya hao.

t

th

thw

Hlopha o be o ngole mantswe ka tlasa modumo o nepahetseng:

tata

hohola

wele

thabile

thoteng

teteka

lethathama

mothwebe

thwasa

lethwethwe

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Thabo le Thabang ba ratang ho thota.

Thabo le Thabang ba dula ba thabile. Ba thabela ho thotella batho. Ba rata ho thota dithoto tse boima le tse bofefe. Thabiso o rata dithoto tse bofefe. Thabo yena o rata dithoto tse bofefe le tse boima. Maobane ba ne ba thotella Mathabo.

Ho enkhouda

Bopa o be o ngole mantswe a matjha

t	h	w	th	kh	e
s	k	o	ts	m	a

t-e-t-e-k-a
th-e-ts-o

Medumo

Bala mantswe ebe o batla modumo o fetohileng.
Kopollela mantswe bukeng ya hao o be o phethele lentswe la ho qetela.

kuku	→	kula	→	ku-
tsoma	→	tsotsi	→	tso _
gafa	→	lefa	→	_fa

Na o ka eketsa ka
mantswe a mang?

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Mothibedi o dula a ithimola. Ke a ipotsa hobaneng a ithimula hakaana. Ke nahana hore o na le bothata. O na le bothatha ba sehla sa selemo. Difate tse ngata di a thunya. Le dipalesa di ba ngata.

Mongolo

Kopollela bukeng ya hao ya ho ngolla:

Oa Oa Oa

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Kgudu le Nonyana

Kgale kgale, Kgudu le nonyana e ne e le metswalle. Di ne di dula pela noka e kgolo.

Nonyana e kgona ho fofela hodimo. E fofa hodima maralla le difate. Kgudu yona e ne e kgona ho tsamaya butle lefatsheng.

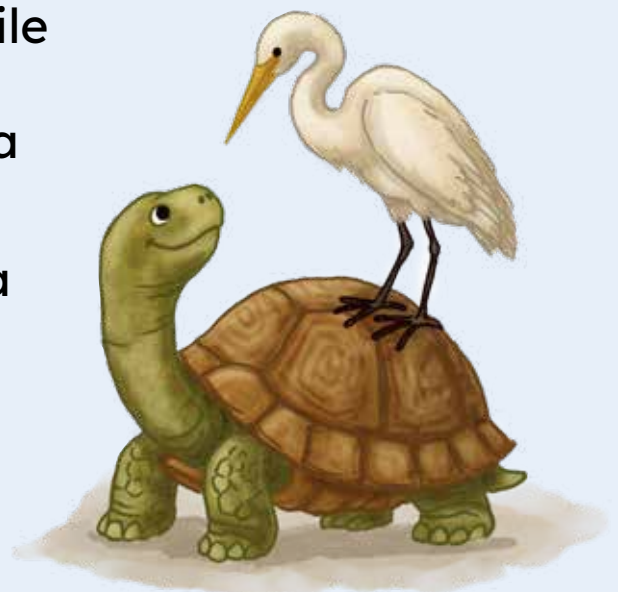
Kgudu e ne e shebella nonyana e fofa. E ne e ikutlwa e le mona. “Nonyana e kgona ho bona lefatshe ka bophara.” ya rialo. “Nna ke bona feela lerwele. Ke leeme.”

Lefufa le e ila la fetella. Kgudu e ile ya se hlole e ja. E ile ya ipata kahara kgetla ya yona e hloname letsheare lohle.

Ka letsatsi le leng, ho ile ha ba le sefefo se seholo. Moya o le matla. Dinonyana di ne di sa kgone ho fofa. Nonyana e ne e tshohile.

Kgudu e ne e sa tshabe moya. E ne e le tlase e le matla. E ile ya hulela nonyana haufi le lefatshe kamora lejwe. Yaba di bolokehile.

Ha sefefo se fetile, nonyana e ile ya re, “Ke a leboha, motswalle. O matla ebile o bolokehile tlase mobung. Ke lakatsa hore ekabe ke tshwana le wena!”

Kgudu e ne e maketse. Nonyana e ne e mo monela le yena!

Kgudu e ile ya bososela. “Ke tla amohela seo ke leng sona,” a rialo. Le nna ke tla amohela seo o leng sona. Ho tloha letsatsing leo, Kgudu ha e ya ka ya hlola e ba mona.

Kutlwisiso

Kopolla o phethele dipolelo dibukeng tsa lona tsa ho ngolla.

- 1. Kgudu e mona hobane...**
- 2. Ka nako ya sefefa, Kgudu e ile ya thusa Nonyana ka ho...**
- 3. Qetellong, Kgudu e ile ya ikutlwa e...**

Mabopi

Kopollela lenane la mantswe bukeng ya hao ya ho ngolla
Seha mola ka tlasa lebopi le kenyelleditsweng lentsweng ka leng.
Lebopi lena le bolelang?

1. radijo
2. raboroko
3. rantsho
4. rabaki
5. ratau

Mookotaba: Re etsa diphoso

Ntlatfatso ya puo:

Maele

Polelo e kgutshwane ya setso e fanang ka keletso. Hangata maele a kenyelletsa puo ya tshwantshetso jwaloka mokgabo-puo.

Tlaile le tlailela morena

Maele ana a bolela hore re se ke re tshaba ho etsa diphoso, kapa ho elelliswa diphoso tsa rona. E toboketsa hore ha o sa leke kapa o tshaba ho se atlehe o keke wa ithuta tsela e nepahetseng ya ho etsa dintho.

Dipale:

Kopano o fehla mahe

Teko ya dipalo e bonolo ya Lerato

Tlotlontswe

mosebetsi:	Mosebetsinyana oo o lokelang ho tswa ka tlung ho ya o etsa.
tosene:	Sehlopha sa dintho tse leshome le metso e mmedi tse tshwanang, mohlala mahe.
sekamamina:	Ha ntho e ele metsi, e thella mme e mamarela ha o e tshwara.
mahe a fehliweng:	Mahe a tswakilweng mme a phehwa ka paneng (ona ke mokgwa o tlwaelehileng wa ho ja mahe).
leqephe la mosebetsi:	Leqephe le nang le dipotso kapa mesebetsi e lokelwang ho phethwa.
setsebi:	Motho ya tsebang haholo ka ntho e itseng mme a e etsa hantle haholo.
boitshepo:	Ho ba le bonnete ba hore o kgona ho etsa se itseng.

Tlotlontswe

**ho ba le
boitshepo bo
feteletseng:**

Ho itshepa haholo hoo o sa natseng ho ikwetlisa
ho etsa ntho e itseng.

phoso:

Ntho eo re sa e etseng ka nepo ntle le
maikemisetso.

kotsi:

Ntho e mpe kapa e makatsang e etsahalang ka
phoso, ntle le maikemisetso.

qhalana:

Ha metsi kapa dintho tse ding tse itseng di tswa
ka hara setshelo di ya fatshe.

bohlaswa:

Ho se hlekehe kapa ho se hlweke.

Botsa ba lelapa la hao

Ke lokela ho etsa eng ha nka
etsa phoso e mpe lapeng,
jwaloka ho thuba ntho e
itseng e bohlokwa?

Na o kile wa etsa phoso e
tshehisang? O ka mpoella ka
yona?

Medumo

Fapanyetsanang ho boeletsa mantswe:

Ho dikhouda

Ngola medumo ena e meraro ka bukeng ya hao.

nth

nthw

thw

Hlopha o be o ngole mantswe ka tlasa modumo o nepahetseng:

ntho nthoma mothwebe dithwele thwasa
nthetsa nthwesa nthuta mothwana nthudisa

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Nthabi o batla ho nthusa ka ntho tsa ka.

Ke kopile Nthabiseng a nthuse. Ke kopile a nthuse ho nthwesa katiba yena. O ile a nthwesa yona ka mkgwa oo ke sa o rateng. Kamora moo a nthetsa a re o nthwesitse hantle.

Ho enkhouda

Bopa o be o ngole mantswe a matjha

n	th	w	e	s	a
h	l	r	p	o	u

n-th-u-s-a
s-e-th-o-th-o

Medumo

Bala mantswe ebe o batla modumo o fetohileng.
Kopollela mantswe bukeng ya hao o be o phethele lentswe la ho qetela.

thusa	→	thula	→	thu_
lohotha	→	sotha	→	_tha
sehwa	→	rehwa	→	_hwa

Na o ka eketsa ka
mantswe a mang?

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Nonoki le Nanaki ba thabile. Ba thabetse Thatano.
Thatano o ba etetse. Ba mo kukisa thoto. Thoto ya
Thatano e boima. Nanaki o thusa Thatano ka thoto.
Nonoki yena o thatholla moriri.

Mongolo

Kopollela bukeng ya hao ya ho ngolla:

e e e e e e

Mookotaba: **Re etsa diposo**

Medumo

Fapanyetsanang ho boeletsa mantswe:

Ho dikhoude

Ngola medumo ena e meraro ka bukeng ya hao.

ng

ngw

n

Hlopha o be o ngole mantswe ka tlasa modumo o nepahetseng:

ngola manganga lengolo ngwana ngwanana
nanabela ngwapa ngaka mangwele Nanaki

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Monghadi ke mongodi wa mongolo oo.

Malome o fumane lengolo. Ke lengolo la ho gafela koloi. O lokela ho gafela koloi pele a ya Gauteng. Ke ile ka bala lengolo leo. Ke le badile ke kgumame ka mangwele.

Ho enkhouda

Bopa o be o ngole mantswe a matjha

g	n	ng	w	s	e
l	kg	o	b	t	a

n-a-n-a-b-e-l-a
ng-o-la

Medumo

Bala mantswe ebe o batla modumo o fetohileng.
Kopollela mantswe bukeng ya hao o be o phethele lentswe la ho qetela.

kgaka	→	kgasa	→	kg_a_
toba	→	toka	→	_ola
ngaka	→	ngala	→	nga_

Na o ka eketsa ka
mantswe a mang?

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Lebohang o manganga. Mama o ngongorehile ka yena. O mo isa ngakeng. Ngaka e bua le yena. E mo fa mangolo a mabedi. Lengolo la pele ke la meriana le leng ke le reng a se ke a ya sekolong.

Mongolo

Kopollela bukeng ya hao ya ho ngolla:

Ee Ea Ae

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Sello le pente e qhalaneng

Sello o ne a dula foleleteng toropong. O ne a rata ho penta.

Ka letsatsi le leng, o ne a le ka phaposing ya hae a taka ditshwantsho. Sello o ile a kopanya mmala o botala ba lehodimo le o mosehla leqepheng la hae. Empa sephaka sa hae se ile sa thula kopi mme pente ya qhalana!

Sello o ne a sa batle ho kena mathateng. O ile a pata bohlaswa ka jeresi ya hae. “Ebe tsohle di hantle, Sello?” ho botsa titjhere, Mof. Pillay. “Ee, Mme,” ho rialo Sello. Empa o ne a utlwa sefahleho sa hae se tjhesa.

Ho se hokae, pente e ile ya tlotsoa jeresi ya hae. Jwale jeresi ya e ne kolobile e le tala.

Sello o ile a sheba leqephe. Ho ne ho na le ntho e etsahetseng. Mmala o botala ba lehodimo le o mosehla e ne e kopane. E ne e se e le mmala o motle o motala, jwaloka ka mahlaku a difate!

Sello o ile a ikutlwa a swabile. O ile a bontsha Mofumahadi Pillay bohlaswa bona. “Ke entse phoso. Ke ile ka leka ho e pata,” a rialo.

Mofumahadi Pillay ha a ka a omana. O ile a bososela. “Bona

hore phoso ya hao e entseng,” a bua jwalo. “O entse mmala o motjha! Ha re kopanya mmala o botala ba lehodimo le o mosehla, re fumana o motala.”

Baithuti bohle ba ile ba atamela ho sheba. Bohle le bona ba ne ba batla ho etsa mmala o motala. Sello o ile a bososela. O ile a ithuta hore ka dinako tse ding phoso e ka re ruta ntho e ntjha.

Kutlwisiso

Kopolla o phethele dipolelo dibukeng tsa lona tsa ho ngolla.

- 1. Sello o ile a leka ho pata bohlaswa hobane...**
- 2. Ha pente e botala ba lehodimo le tshehla di kopana di ile tsa etsa mmala o...**
- 3. Sello o ile a ithuta hore...**

Mabopi

Kopollela lenane la mantswe bukeng ya hao ya ho ngolla
Seha mola ka tlasa lebopi le kenyeleditsweng lentsweng ka leng.
Lebopi lena le bolelang?

1. sebini
2. sebohodi
3. semathi
4. senohe
5. senono

Medumo

Fapanyetsanang ho boeletsa mantswe:

Ho dikhouda

Ngola medumo ena e meraro ka bukeng ya hao.

aa

ee

ii

Hlopha o be o ngole mantswe ka tlasa modumo o nepahetseng:

maano

feela

siile

sephooko

mahlaahlela

thuu

hlooho

thuube

momo

leeme

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Re ithutile mantswe a kang thuube le mahlaahela.

Re ne re dutse feela re ithuta ho ngola mantswe. Leeto o ile a re hlooho ya hae e a opa. Ke ile ka re ke mo fa dipidisi a nwe. Ka maswabi ke ne ke di siile hae. Mme o ile a re bitsa a re qoqela pale. E ne e le pale e buwang ka sephooko. Sephooko ke nonyana e kgonang ho sotha molala wa yona.

Ho enkhouda

Bopa o be o ngole mantswe a matjha

aa	ee	ii	oo	a	l
b	t	E	O	m	s

l-ee-t-o
s-ii-l-e

Medumo

Bala mantswe ebe o batla modumo o fetohileng.
Kopollela mantswe bukeng ya hao o be o phethele lentswe la ho qetela.

leeto	→	leeme	→	lee_
pii	→	tiile	→	_iile
mooko	→	moomo	→	moo_

Na o ka eketsa ka
mantswe a mang?

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

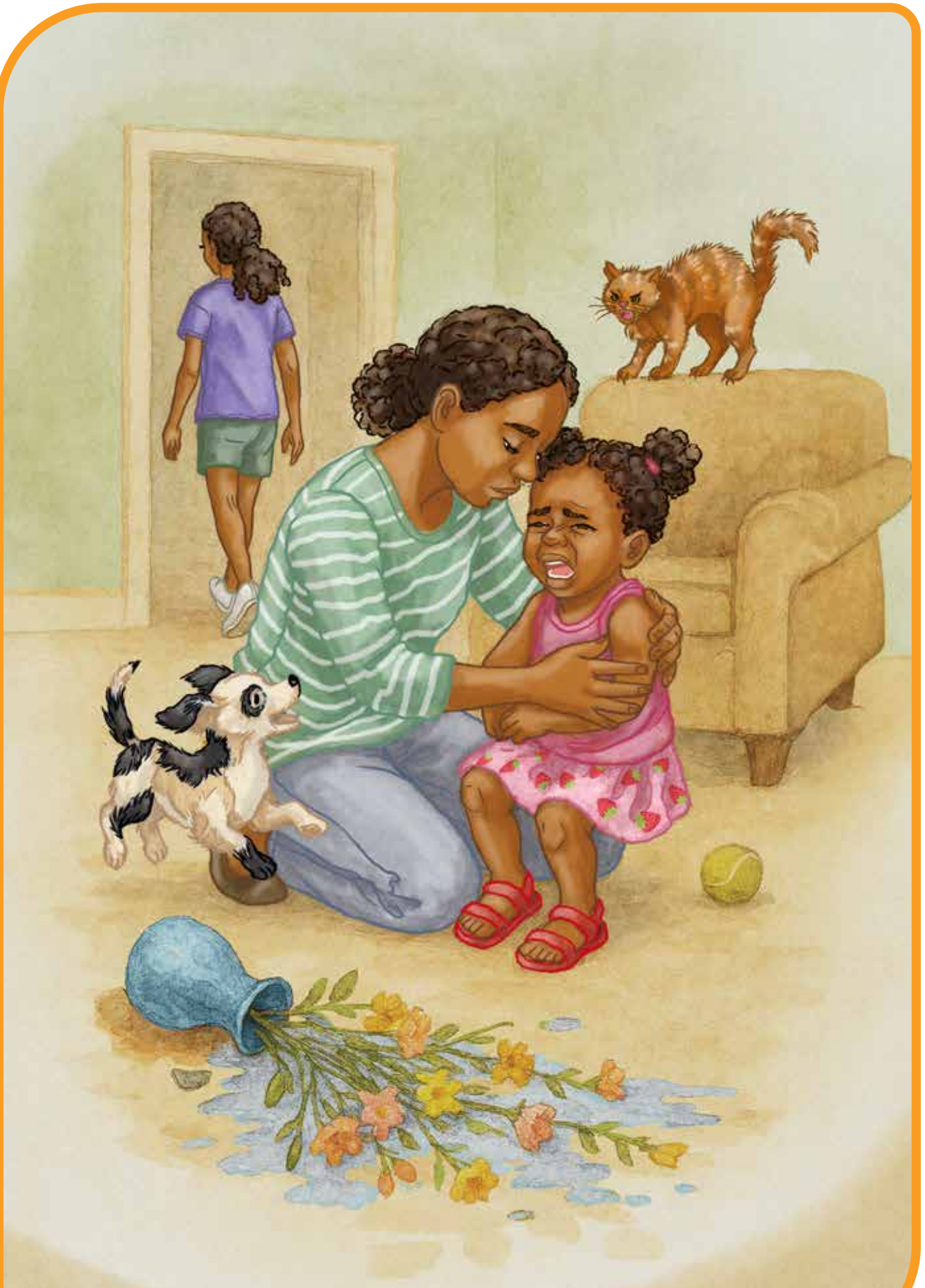
Leeto o re siile re le bang. O re siile ha a qeta ho utlwa pii. Re ile ra leka ho mo latela. Lemati le ne le tiile. Le ne le tiile hoo re neng re sa kgone ho le bula. Leeto o siile Tiisetso a opelwa ke hlooho.

Mongolo

Kopollela bukeng ya hao ya ho ngolla:

i i i I I I

Moqoqo wa dipale tsa boiqapelo

Medumo

Fapanyetsanang
Fapanyetsanang ho
balaletsa mantswe:

Ho dikhouda

Ngola medumo ena e meraro ka bukeng ya hao.

nn

nnw

n

Hlopha o be o ngole mantswe ka tlasa modumo o nepahetseng:

nna

bona

monna

nnela

nneha

nnwesa

banna

nnwella

nnwelletse

monono

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Monna o rekile dimonamone tse nne.

Nnana le Nnini ba ne ba tla ho nna. Ba ne ba tsamaya le monna e mong. Monna eo ke malome wa bona. Tseleng o ile a reka dimonamone tse nne. O ile a fa Nnana ya pele, a fa Nnini ya bobedi, yaba o nneha ya boraro.

Ho enkhouda

Bopa o be o ngole mantswe a matjha

n	nn	w	h	s	b
a	e	ts	k	o	m

m-o-n-o-n-o
m-o-n-n-a

Medumo

Bala mantswe ebe o batla modumo o fetohileng.
Kopollela mantswe bukeng ya hao o be o phethele lentswe la ho qetela.

nne	→	nnela	→	nne_
monna	→	senna	→	_nna
bona	→	hona	→	_na

Na o ka eketsa ka
mantswe a mang?

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Nnana le Nnini ba ile ba re ke tsamaye le bona. Ke ne sa batle pula e nnele. Mme o ile a nneha sekgele. A ba a nnwesa moriana pele ke tsamaya. Moriana oo Mme a nnwesitseng ona o ne o le monate.

Mongolo

Kopollela bukeng ya hao ya ho ngolla:

Ii Ia Ie Ai Ei

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Batho kaofela ba etsa diphoso

Batho kaofela ba etsa diphoso. Bana ba etsa diphoso. Le batho ba baholo ba ka etsa diphoso.

Phoso ke ha re etsa ntho e sa nepahalang. Re sa ikemisetsa.

Ha o diha kopi, seo ke phoso. Ha o fosa ka moo lentswe le ngolwang, ke phoso.

Ha re etsa diphoso, re ka ikutlwa re hloname. Re swabile. Re ka ba ra batla ho pata phoso eo. Empa ho e pata ha ho thuse.

Ho molemo ho bua ka phoso ha o e entse. Re ka re, “Ke entse phoso.” Mme re leke ho e lokisa.

Re ithuta ha re entse diphoso. Ha o wa baesekeleng ya hao, o qetella o tseba ho e palama. Ha o fosa ha o ngola lentswe, o ithuta ho le ngola hantle lekgetlo le latelang.

Ha o entse phoso, o se ke wa tela. Re ithuta ho etsa hantle ha re hlokomela diphoso tseo o di entseng.

Kutlwisiso

Kopolla o phethele dipolelo dibukeng tsa lona tsa ho ngolla.

1. Phoso ke ha...

2. Ha re etsa phoso, ho molemo ho...

3. Diphoso di re thusa ho...

Mabopi

Kopollela lenane la mantswe bukeng ya hao ya ho ngolla
Seha mola ka tlasa lebopi le kenyelleditsweng lentsweng ka leng.
Lebopi lena le bolelang?

1. mothonyana
2. ngwananyana
3. ntlonyana
4. leotonyana
5. koloinyana

Mookotaba: Re ya tantsha/jaefa

Ntlafatso ya puo:

Thothokiso

Sengolwa se sebedisang mantswe a kgethilweng ka hlooko ho fetisa menahano, maikutlo, kapa ditshwantsho. Hangata dithothokiso di sebedisa morethetho, phetapheto le puo e hlalosang.

Ke na le tjhomi, motswala.
Ke mang motswala?
Ke Refilwe motswala
O dula kae motswala.
O dula Mangaung motswala?
O tjeka/jaifa jwang motswala?
O tjeka/jaifa tje, le tje le tjetjetje!

Ke raeme e bana ba bapalang sepepenene ka yona. E tshwana le puisano. Ngwana ya ka mahareng o a bua ka motswalle wa hae, ba sedikadikweng ba mmotsa dipotso ka motswalle wa hae. Qetellong o ba bontsha kamoo motswalle wa hae a jaefang kateng. Bana ba kgethana jwalo ba ntse ba fapanyetsa.

Dipale:

Laud wa setantshi

**Musa Motha:
Setantshi se sa
hateng fatshe**

Tlotlontswe

**seqapi sa bonono
ba tshisinyo ya
mmele:**

Motho ya qapang mme a rute batho ditlwaelo tsa motantsho.

tlwaelo:

Sehlopha sa ditshisinyeho tsa motantsho tse etswang ka tsela e itseng.

akhademi:

Sekolo moo batho ba ithutang bokgoni a ikgethileng jwaloka motantsho.

**bonono ba
tshisinyo ya
mmele:**

Ho qapa le ho hlophisa motantsho ho tloha qalong ho isa pheletsong.

Tlotlontswe

matla a kgohedi: Matla a hulelang batho le disebediswa fatshe.

ho ruruha: Ho kokomoha ka lebaka la ho kula kapa ho lemala.

ho kgaolwa ha setho: Ha ngaka e tlosa setho sa mmele, jwaloka leoto kapa letsoho, ka lebaka la ho kula kapa ho lemala.

ho ikamahanya le maemo: Ho fetola se itseng hore se sebetse maemong a matjha.

tantsha: Ho tsitsinya mmele wa hao ho ya ka mmimo oo o mametseng.

ballet: Mofuta wa tantshe o kgethehileng o sebediswang ho pheta pale ka metsamao ya mmele e tsotelang.

hip hop: Mofuta wa tantshe o potlakileng o o dumellang hore o bontshe semelo sa hao.

motjeko wa setso: Tantshe e tswang setsong sa sehlopha sa batho.

Botsa ba lelapa la hao

Na o rata ho tjeka/jaefa?
O thabela ho tjeka kapa ho shebella batho ba bang ba tjeka?

Ke mang eo mo tsebang a tsebang ho jaefa? O jaefa jaefe efe?

Medumo

Fapanyetsanang ho boeletsa mantswe:

Ho dikhouda

Ngola medumo ena e meraro ka bukeng ya hao.

I

ll

llw

Hlopha o be o ngole mantswe ka tlasa modumo o nepahetseng:

Iela

Ielana

Ilela

mollo

dillo

mollelwa

Sellwane

lelelele

molala

Siwelele

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Sello wa bo Sellwane o lwanela mollo.

Sello o a lla. Ebe o llelang? Ke nahana o llela mollo. Mme o timme mollo. Nna le Sello re ne re orile mollo oo. Ke ne ke sa tsebe mollo o ka llelwa. Sello ke selallane e le ruri!

Ho enkhouda

Bopa o be o ngole mantswe a matjha

I	ll	w	m	s	e
d	o	a	n	i	n

m-o-l-a-l-a
s-e-l-a-ll-a-n-e

Medumo

Bala mantswe ebe o batla modumo o fetohileng.
Kopollela mantswe bukeng ya hao o be o phethele lentswe la ho qetela.

mollo	→	sello	→	_illo
lelomo	→	selomo	→	_olomo
wele	→	weno	→	w_ne

Na o ka eketsa ka
mantswe a mang?

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Mme ha a ka a elellwa hore Sello o ne a lla. Sellwane ke yena a mmolelletseng. Sello o ne a se a sa lle ha mmae a elellwa. O llile a ba a thola mmae a sa elellwe.

Mongolo

Kopollela bukeng ya hao ya ho ngolla:

o o o O O O

Mookotaba: **Re ya tantsha/jaefa**

Medumo

Fapanyetsanang ho boeletsa mantswe:

Ho dikhouda

Ngola medumo ena e meraro ka bukeng ya hao.

nng

nngw

ng

Hlopha o be o ngole mantswe ka tlasa modumo o nepahetseng:

ngala ngaka lengolo mangolo nngwe

nngala bonngwe nngolla nngolletse manganga

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Ho bonolo ho ngola letshwao la nngwe.

Rakgadi wa Lebohang o fihlile. O tlile ka mangangajane. O tlile ka mangangajane a mangata. Lebohang o jele mangangajane ao a le mong. O ne a ngangisa mmae ha a mo kgalemela. Hoo ho a ngongorehisa.

Ho enkhouda

Bopa o be o ngole mantswe a matjha

nng	w	ng	n	g	l
a	k	t	h	d	i

ng-a-l-a
b-o-n-ng-w-e

Medumo

Bala mantswe ebe o batla modumo o fetohileng.
Kopollela mantswe bukeng ya hao o be o phethele lentswe la ho qetela.

ngala	→	ngaka	→	nga_
tulang	→	hulang	→	_ulang
tela	→	wela	→	_ela

Na o ka eketsa ka
mantswe a mang?

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Banana bao ba ile ba kena ka phaposing ka bonngwe.
E mong wa bona o ne a nngolletse lengolo. O ile a re
ke mo ngolle ho araba lengolo leo a nngolletseng lona.
Ke ile ka nka nako ho mo ngolla. O ile a ba a nngala.

Mongolo

Kopollela bukeng ya hao ya ho ngolla:

Oo Oa Oe Oi Ao Eo Io

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Titjhere e tantshang

Motsaneng o mong Foreistata, bana ba ne ba bapalla lerweleng ba matha hara jwang bo botelele bo ommeng.

Ka letsatsi le leng, ho ile a fihla motho ya sa tsejweng motsaneng oo. “Lebitso la ka ke Mofumahatsana Suzette,” a rialo. “Ke tlo le ruta palei.”

Bana ba ne ba sa tsebe palei. “Palei ke eng?” ho botsa ngwanana ya bitswang Karabo. “Palei ke mofuta wa tantshe,” ho rialo Mofumahatsana Suzette. “O ema o be motelele. O tantshe butle e ka o phaphalla moyeng.”

Qalong bana ba ne ba ikutlwa ba le dihlolong. Maoto a bona a sa tsitse. Ba dula ba wa.

Empa Mofumahatsana Suzette o ne a le mosa. “Leka hape,” a rialo. “Otlolla leoto, e ke o supa ka menwana ya maoto. O phahamisa matshoho e ke o a fofa.”

Letsatsi le leng le le leng, bana ba tantsha kantle ba ikwetlisa. Ha matsatsi a ntse a ya ba ntse ba ntlafala. Ba ne ba fapanyetsana ka ho tantsha.

Ka letsatsi le leng, Mofumahatsana Suzette a kopa ba malapa ba tle ba tlo shebella ha bana ba tantsha, jwaloka dinonyana. Ba ile ba opelwa matsoho.

Dithuto tsa Mofumahatsana Suzette di ile tsa thabisa bohle.

Kutlwisiso

Kopolla o phethele dipolelo dibukeng tsa lona tsa ho ngolla.

- 1. Mofumahatsana Suzette o ne a tlile motsaneng ho...**
- 2. Mofumahatsana Suzette o ile a bolella bana ba...**
- 3. Dithuto tsa palei di ile tsa etsa hore bohle ba...**

Mabopi

Kopellela lenane la mantswe bukeng ya hao ya ho ngolla
Seha mola ka tlasa lebopi le kenelleditsweng lentsweng ka leng.
Lebopi lena le bolelang?

- 1. Mmamokete**
- 2. Mmamorena**
- 3. Mmamotse**
- 4. Mmarona**
- 5. Mmatlalane**

Medumo

Fapanyetsananang ho boeletsa mantswe:

Ho dikhouda

Ngola medumo ena e meraro ka bukeng ya hao.

nny

ny

n

Hlopha o be o ngole mantswe ka tlasa modumo o nepahetseng:

nyala

nyeka

nyolla

nyonya

nnyonya

nona

nanara

monnyane

nyenyane

nyonyoba

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Mannyaki ke mme wa Nnyaki le Nnyalleng.

Nnyane o ne a ile ha bo Nnyalleng. O ne a mo etetse. O ile a fihlela Mmannyalleng. Nnyalleng o ne a le siyo. Mmannyalleng o ile a mmolella hore Nnyalleng o tsamaile le lesea labo le lennyane.

Ho enkhouda

Bopa o be o ngole mantswe a matjha

n	y	nny	ny	a	u
l	e	s	o	k	w

ny-e-k-a
n-o-ny-a-n-a

Medumo

Bala mantswe ebe o batla modumo o fetohileng.
Kopollela mantswe bukeng ya hao o be o phethele lentswe la ho qetela.

nyonya	→	nyola	→	nyo_
nnyonya	→	nnyontsha	→	_eka
nyewe	→	nyeka	→	_eunya

Na o ka eketsa ka
mantswe a mang?

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

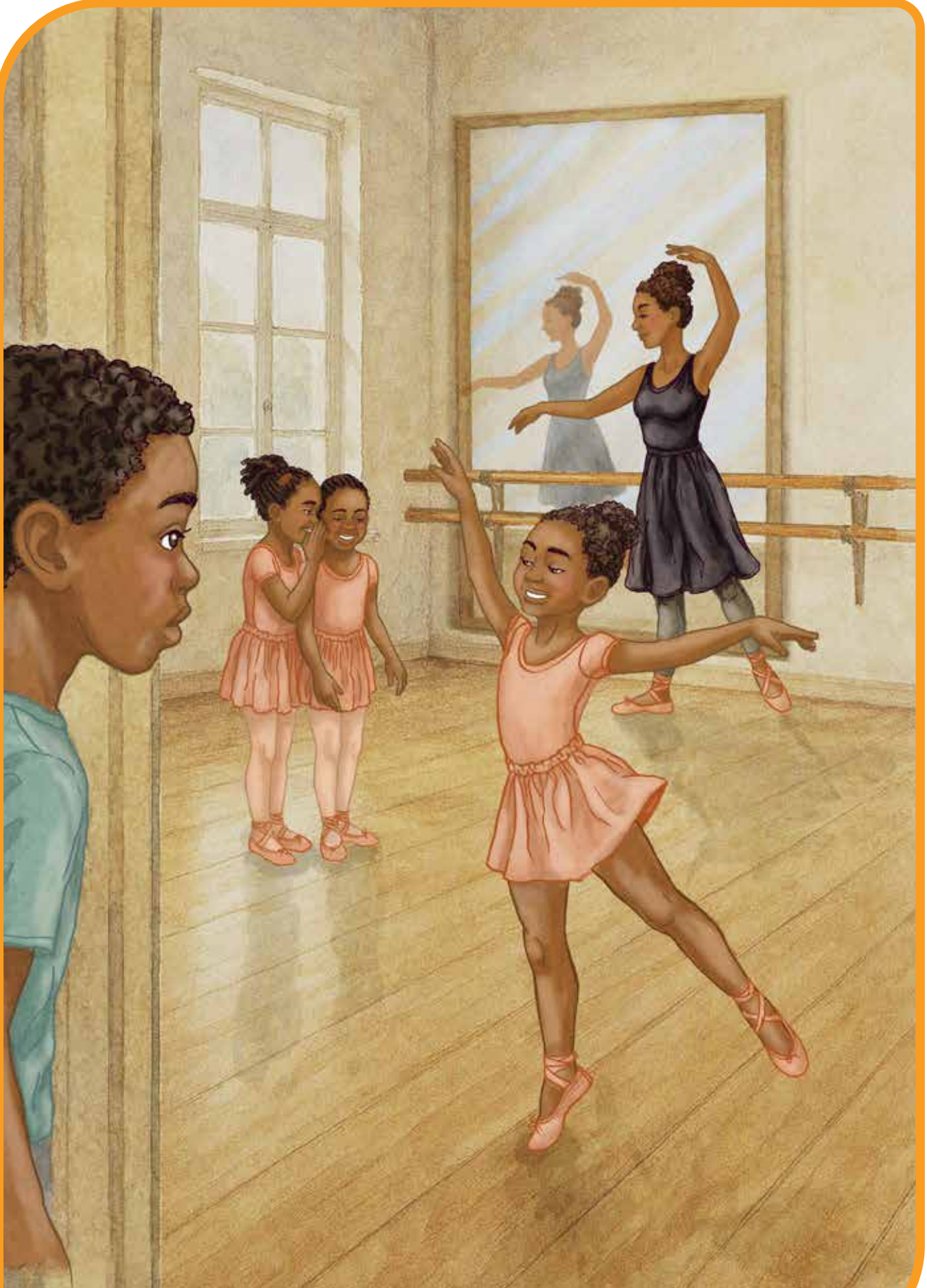
Nnyane o ile a kgutlela habo hobane o ne a sa tsebe hore Nnyalleng o tla kgutla neng. Tseleng o ile a bona ntho e nngwe e nyontshang. E ne e nyonyeha hoo a ileng a ba a nyokgoloha.

Mongolo

Kopollela bukeng ya hao ya ho ngolla:

u u u U U U

Moqoqo wa dipale tsa boiqapelo

Medumo

Fapanyetsanang ho boeletsa mantswe:

Ho dikhouda

Ngola medumo ena e meraro ka bukeng ya hao.

hl

hlw

l

Hlopha o be o ngole mantswe ka tlasa modumo o nepahetseng:

loha

lokela

mohla

mohlolo

hlohlona

hlwahlwa

lehlokwa

lehlohonolo

hlwela

sehlwela

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Metswalle ya Lihle le Mihle.

Lihle le Mihle ke mafahla. Metswalle ya bona ya hlooho ya kgomo ke Mahlohonolo le Lehlohonolo. Mahlohonolo le Lehlohonolo ba dilemo di hlano. Ba na le bokgoni bo hlwahlwa ba ho bala.

Ho enkhouda

Bopa o be o ngole mantswe a matjha

h	l	w	hl	a	i
e	o	ph	k	m	ng

hl-e-k-a
i-hl-a-hl-i-l-e

Medumo

Bala mantswe ebe o batla modumo o fetohileng.
Kopollela mantswe bukeng ya hao o be o phethele lentswe la ho qetela.

hlobola	→	lahlela	→	la_a
hloma	→	hleng	→	hlo_
hlepha	→	hlopha	→	_eka

Na o ka eketsa ka
mantswe a mang?

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Mohlomi le Mohloki ke bana ba motho. Mohloki o hlahlama Mohlomi. Mohloki o hleka ka phaposing ya ho robala. Pele a hleka o hlobola hempe ya hae e mmala o hlakileng. Mohlomi o re o a mo hloka. Ebe hobaneng Mohlomi a hloka Mohloki hleng?

Mongolo

Kopollela bukeng ya hao ya ho ngolla:

Uu Ua Ue Ui Uo Au Eu Ju Ou

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Jerusalema: Tantshe ya Afrika Borwa

Jerusalema ke pina ya Afrika Borwa. Monna ya bitswang Master KG ke yena a qapileng pina ena. Yaba e binwa ke mosadi ya bitswang Noncebo. Ke pina ya seZulu.

Pina ena e ile ya bapalwa lekgetlo la pele ka 2019. Batho Afrika Borwa ba e rata haholo. Nako kamora moo yaba e bapalwa diradiong kaofela.

Metswalle naheng ya Angola, e ile theha sehlopha se tla tantshetsa pina ena. Ba ile kenya vidio ya bona inthaneteng.

Tantshe ena e ne e le bonolo. Hang kamora moo, tantshe ena e ile ya tsebahala lefatshe ka bophara!

Baoki ba ile ba tantsha. Mapolesa a tantsha. Matitjhere le bana ba tantsha. Batho dinaheng tse ngata ba ile ba tantsha.

Afrika Borwa e motlotlo. Pina e qapilweng naheng ya rona ile ya etsa lefatshe lohle le tantshe.

Le kajeno, batho ba ntse ba rata Jerusalema. Ho bontsha hore mmmino le tantse di ka kopanya batho.

Kutlwisiso

Kopolla o phethele dipolelo dibukeng tsa lona tsa ho ngolla.

- 1. Jerusalema ke pina e tswang...**
- 2. Tantshe e ile ya etswa ke metswalle e tswang...**
- 3. Sena se bontsha hore mmino le tantshe di ka...**

Mabopi

Kopollela lenane la mantswe bukeng ya hao ya ho ngolla
Seha mola ka tlasa lebopi le kenyelleditsweng lentsweng ka leng.
Lebopi lena le bolelang?

- 1. sotholla**
- 2. fasolla**
- 3. sarolla**
- 4. manolla**
- 5. fahlolla**

Mookotaba: Re fumana thuso

Ntlafatso ya puo:

Maele

Ke dipolelo tse sebedisang dipapiso ho fetisa bohlale ba setso, ho fana ka keletso kapa ho ruta maitshwaro.

Motho ke motho ka batho

Ke maele a tsebahalang haholo a buang ka bohlokwa ba ho thusana. Ho kopa thuso ha o e hloka le ho thusa batho ba bang. A ruta hore ha ho motho ya kgonang ho ikemela a le mong ka nako tsohle. Re a hlokana re le batho. A re hopotsa Botho kapa Ubuntu

Dipale:

Ho pholoswa ke didolfene

Lebohang o fumana thuso

Tlotlontswe

dolefene:	Phoofolo e bohlale e phelang lewatlang. Didolefene ke diantshi tse hemang, jwaloka batho.
pholosa:	Ho thusa motho ya kotsing.
boto ya ho palama maqhubu:	Boto e telele e sebedisetswang ho palama maqhubu.
sepalami sa maqhubu:	Motho ya palamamng maqhubu botong ya ho palama maqhubu.
pelohlomohi:	Ho hlonama ho hoholo hoo batho ba bo utlwang ha ba lahlehelwa ke motho kapa ntho eo ba e ratang.
tshedisa	Ho thusa motho ho ikutlwa a na le kgutso ka ho mmolella hore a se ke a kgathatseha.
tepella maikutlo:	Ho hlonama nako e telele mme ho le thata ho nyakalla dintho.

Tlotlontswe

ngaka ya tsa kelello:	Motho ya thusang batho ho utlwisisa menahano ya bona, maikutlo, le boitshwaro.
phekolo:	Tsela tsa ho thusa batho ho ikutlwa ba le betere mmeleng kapa maikutlong.
sephekodi:	Ke motho ya ithutetseng ho o thusa ha o hloka thuso ka maikutlo kapa mmele.
fola:	Ho ikutlwa o le betere kamora hore o utlwe bohloko kapa ho halefa.
boithapollo:	Ho etsa diketso tse tshwanang le ho ikotlolla, ho tantsha, ho matha kapa ho thothomela.

Botsa ba lelapa la hao

Ha nka utlwa bohloko kapa ke iphumana ke le kotsing, ke etse eng ho fumana thuso?

Tse ding tsa dipale tseo re di balang di bua ka bana ba buang le maloko o malapa a bona ka maikutlo kapa ka mathata a bona. Na o nahana ke mohopolo o motle?

Medumo

Fapanyetsanang ho boeletsa mantswe:

Ho dikhouda

Ngola medumo ena e meraro ka bukeng ya hao.

ntl

tlw

tl

Hlopha o be o ngole mantswe ka tlasa modumo o nepahetseng.:

ntlo

ntle

ntlisa

ntlela

tlwaela

tlotlo

tlwaetse

letlotlo

matlwana

letloha

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Motlatsi le Letlotlo ba batle

Motlatsi le Letlotlo ba batle. Ba dula ntlong e ntle. Ba dula ntlong e kgolo. Maobane ba ne ba dutse kantele. Ba ile ba mpona ha ke feta. Motlatsi le Letlotlo ba ntlwaetse. Letlotlo o ile a ntlela metsi hobane ke ne ke nyoruwe.

Ho enkhouda

Bopa o be o ngole mantswe a matjha

tl	n	w	t	l	s
a	o	u	e	m	i

tl-w-a-e-l-a
tl-o-tl-i-s-o

Medumo

Bala mantswe ebe o batla modumo o fetohileng.
Kopollela mantswe bukeng ya hao o be o phethele lentswe la ho qetela.

tlola	→	tlotla	→	tlo_
tula	→	tela	→	t_la
tlasa	→	tlala	→	_ama

Na o ka eketsa ka
mantswe a mang?

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Tlalane o ile a feta. O ne a tsamaya le Tlaleng. Tlalane le Tlaleng ba ile ba re ke tle kwano. Ke ile ka re bona tle. Ba ne ba mpitsa hobane ba ntlwaetse. Ha ba a tlwaela Motlatsi le Letlotlo.

Mongolo

Kopollela bukeng ya hao ya ho ngolla:

b b b B B B

Mookotaba: **THTH1.4**

Medumo

Fapanyetsanang ho boeletsa mantswe:

Ho dikhouda

Ngola medumo ena e meraro ka bukeng ya hao.

tlh

tlhw

hl

Hlopha o be o ngole mantswe ka tlasa modumo o nepahetseng:

tlhako	tlhaku	tlhapi	tlhapa	hlapa
hlapaola	hlapisa	tlhware	ditlhware	hlahlama

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Ditaba tsa leeto la Tlhabane

Bekeng e fetileng ke ne ke ile Tlhabane. Ke ile ka etela Tloholo. Ke mo fumane a hlapa. Mmae o ne a mo hlapisa ka mokokotlong. Ke ile ka utlwa Hloni a hlapaola Mohlomi eo a mo hlahlamang. Ke a ipotsa hobaneng Hloni a le ditlhapa hakana.

Ho enkhouda

Bopa o be o ngole mantswe a matjha

n	w	k	u	p	i
r	n	s	a	o	e

n-w-a-r-e
n-a-s-e

Medumo

Bala mantswe ebe o batla modumo o fetohileng.
Kopollela mantswe bukeng ya hao o be o phethele lentswe la ho qetela.

tlhapa	→	tlhase	→	tlha_
ditlhapa	→	ditlhaku	→	ditlha_
weso	→	wena	→	_ona

Na o ka eketsa ka
mantswe a mang?

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Tlholo o ile a tla ha a qeta ho hlapa. Mmae o ile a re tsholela. E ne e le papa ka tlhapi e monate ya lekotikoti. Tlhapi eo e ne e le monate hoo e neng e tswa ka ditsebe. Tlholo o re yena ha a rate tlhapi.

Mongolo

Kopollela bukeng ya hao ya ho ngolla:

Ba Be Bi Bo Bu Ab Eb Ib Ob Ub

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Kokonyana le tlou

Kgale kgale, ho ne ho dula kokonyana pela sefate se seholo. Ka letsatsi le leng, e ile ya tloha moo e dulang ho ya batla dijo. Letsatsi le ne le tjhesa. Ho se ho kae, kokonyana e ile ya lahleha. E ne e se e sa tsebe tsela e kgutlelang moo e dulang.

Tlou e kgolo e ile ya hlaha. Kokonyana e ne e le nyenyane haholo. E tshohile. “Ke kopa ho nthuse hle, tlou,” ho rialo kokonyana. “Ke lahlehile. Ha ke tsebe tsela e kgutlelang hae.”

Tlou e ile ya sheba kokonyana. “Palama seloteng sa ka kokonyana,” ya rialo. “Ke tla o thusa.”

Kokonyana e ile ya palama. Tlou e ne e e telele. E kgona ho bona hole naheng. “Sefate sa hao ke seo!” ho rialo tlou. E ile ya isa kokonyana ha yona. “Ke a leboha, tlou,” ho rialo kokonyana. “O moholo ebile o mosa.”

Matsatsi a mmalwa ka mora moo, tlou e ile ya hlajwa ke tshehlo. Ho ne ho le bohloko haholo.

Kokonyana e ile ya tla le metswalle ya yona e mengata. Tsa hula, tsa hula. Yaba di ntsha tshehlo!

“Ke a leboha, kokonyana,” ho rialo tlou. E ne e thabile hore e ile ya thusa kokonyana ha e ne e lahlehile.

Kutlwisiso

Kopolla o phethele dipolelo dibukeng tsa lona tsa ho ngolla.

- 1. Kokonyana e ile ya kopa tlou hore e...**
- 2. Tlou e ile ya bolella kokonyana hore...**
- 3. Kokonyana le tlou ke metswalle**

Mabopi

Kopollela lenane la mantswe bukeng ya hao ya ho ngolla
Seha mola ka tlasa lebopi le o kenyelleditsweng lentsweng ka leng.
Lebopi lena le bolelang?

- 1. tjhesitse**
- 2. sebedisitse**
- 3. tjhaisitse**
- 4. mathisitse**
- 5. fedisitse**

Ho dikhouda

Bala mantswe a matelele

1. Kopollela mantswe bukeng ya hao.

tjhaisitseng

2. Fumana o be o sehelle
didumannotshi mola ka tlatse.

tjhaisitseng

3. Eketsa ho bontsha moo o arolang
dinoko.

tjha/i/si/tse/ng

4. Bala dinoko:

tjha-i-si-tse-ng

5. Kopanya dinoko o bale lentswe:

tjhaisitseng

Phetha mantswe ana:

- a. hlohlonisang
- b. modidietsane
- c. maqakabetsi
- d. sehlekehleke
- e. mantlwaneng

Ho enkhouda

Ngola matshwao a puo

1. Bala the polelo:

**thabo lerato le pulane
ba wetse ka mokoting
o moholo**

2. Kenya ditlhaku tse kgolo

**thabo lerato le pulane
ba wetse ka mokoting
o moholo**

3. Kenya letshwao la puo le qetellong

**Thabo Lerato le Pulane
ba wetse ka mokoting
o moholo!**

4. Kenya difeelwana

**Thabo, Lerato le Pulane
ba wetse ka mokoting
o moholo!**

Phetha sena ka dipolelo tse ding:

- a. rethabile o na le metsi
dijo kobo le mollo
- b. re ne re se na moriana
- c. re ne re kwalletswe

Ho dikhouda

Bala mantswe a matelele:

- a. lekotikoti
- b. lesakana
- c. motinyane
- d. manyonyoba
- e. ngongorehisa

Ho enkhouda

Ngola matshwao a puo:

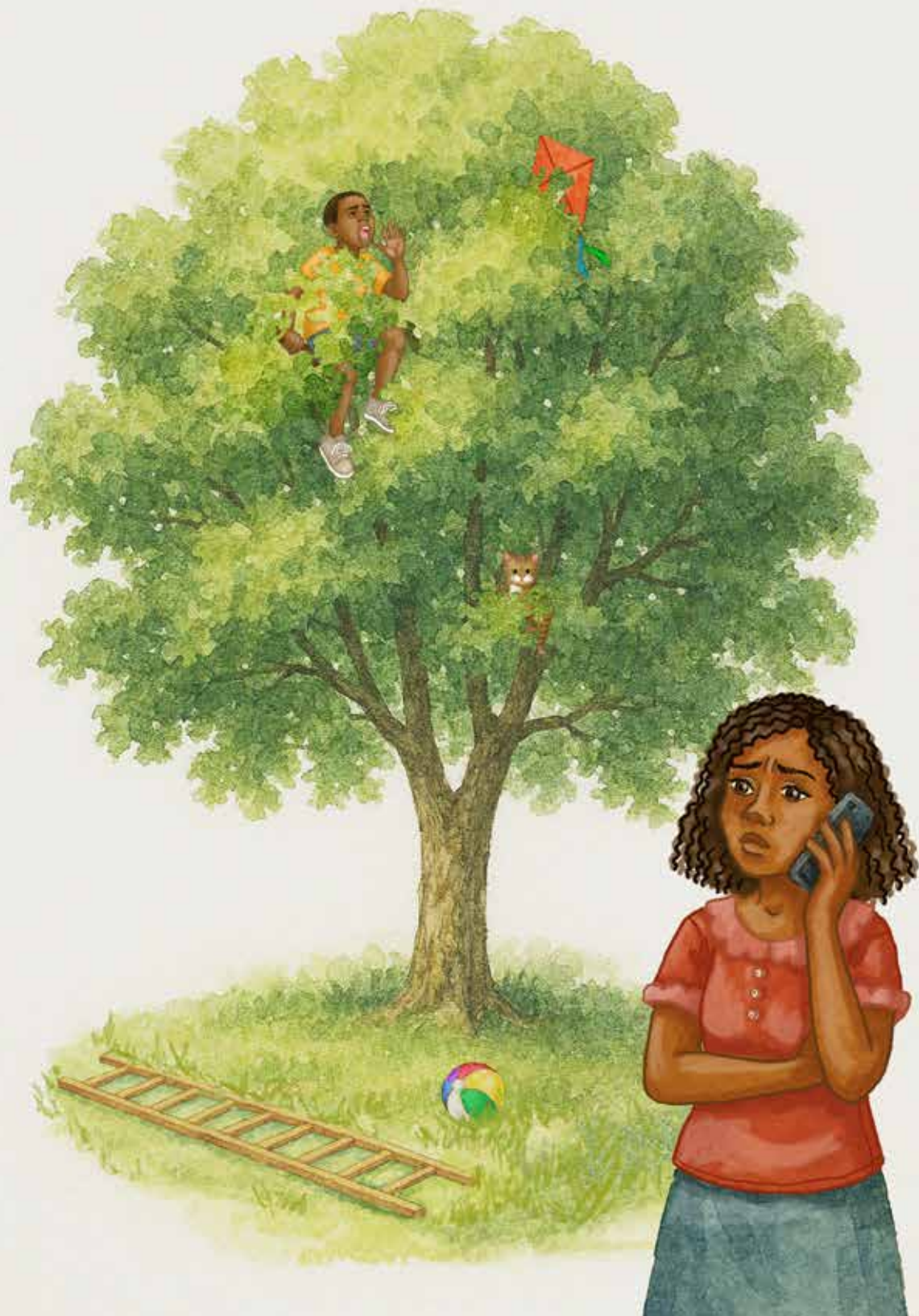
- a. Mosa o ne a na le dijo kobo le metsi
- b. Ho ne ho se na motho ya nang le thapo
- c. re ne re sokola
- d. Nna le Sello re lekile ho fasa ka marapo
- e. Marapo ao a ne a dula a kgaoha

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Re ne re nkile leeto ho ya serapeng sa diphoofolo. Re bone ditlou. Di ne di na le dilota tse telele le ditsebe tse leketlang. Di ne di sasanka butle. Tlou ke phoofolo e matla haholo. Na o kile wa bona tlou e sootho ka mmala?

Moqoqo wa dipale tsa boiqapelo

Ho dikhouda

Bala mantswe a matelele:

- a. maqaqailana
- b. mokokotelo
- c. dinqanqane
- d. letlametlu
- e. thotobolong

Ho enkhouda

Ngola matshwao a puo

1. Bala polelo:

Thabo o itse re tsamaye

2. Kenya feelwana pele ho mantswe a buuwang

Thabo o itse, Ha re tsamaye.

3. Kenya maqotsi pele le kamora mantswe a builweng

Thabo o itse, “Ha re tsamaye.”

Phetha sena ka dipolelo tse ding:

- a. Lereko o mpotsitse Mala a hao a bohloko?
- b. Thabo a araba Ha ke nahane jwalo.
- c. Mosela a re Re lokela ho tsamaya hona jwale!
- d. Pule a re Ke a dumela re lokela ho tsamaya.
- e. Lebo a re Ha ke batle ho robala mona hosane.

Ho dikhouda

Bala mantswe a matelele:

- a. sethokothetsi
- b. matswakabele
- c. sephethephethe
- d. motjhutjhisie
- e. ditsuonyana

Ho enkhouda

Ngola matshwao a puo:

- a. Ke mang ka tlung? Ntate a botsa.
- b. Lerato o re Ke ntse ke bala.
- c. Moeketsi o re Ke nyoruwe.
- d. Nkgono o re Ke batla ho lo paqama hannyane.
- e. Refilwe o re Ke nna enwa

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Ke ile ka ya serapeng sa diphoofolo hape le batswadi ba ka. Kgetlong lena ke ile ka bona tau, thuhlo, lengau le kubu. Tau o ne e robetse. Lengau lona le ne le nwa metsi. Ho ne ho le monate haholo serapeng sa diphoofolo.

Bokgeleke

Fapanyetsana ho balla hodimo

Leano le letle la Mofumahatsana Molobe

Mofumahatsana Molobe ke titjhere. Phaposi ya hae e ne e tletse. Bana ba ne ba sa kgone ho dula ba sa etse letho.

Ka letsatsi le leng, Tumelo o ile a nka pensele ya Sello. Sello o ile a halefa. Sefahleho sa hae sa futhumala. O ne a batla ho omana.

“Tlohelang ho etsa dintho tseo.” ha bua Mofumatsana Molobe ka lentswe le phodileng. “Atamela ke o bontshe leano.” O ile a dula fatshe mmateng.

“Ha re halefile, mmele ya rona e ikutlwa e futhumetse,” a rialo. “Pelo e ka otlala kapele. Empa re ka etsa e kokobele hape.”

“Jwang?” ho botsa Sello “Re tlameha ho kga moya,” ho bua Mofumahatsana Molobe. “Nkga palesa. Butswela kerese.”

Mofumahatsana o ile a bontsha hore sena se etswa jwang. O ile a kga moya e ka o nkga palesa. Yaba o ntsha moya e ka o butswela kerese.

Bana ba ile ba leka ho etsa jwalo le bona. Hanyane, Sello o ile a ikutlwa a le betere. Sefahleho sa hae se ne se se se le sekgubedu. Pelo ya hae e ne e kokobetse.

“Ke ikutlwa ke le betere,” ho rialo Sello. “Ke maswabi ha ke nkile pensele ya hao,” ho rialo Tumelo. “Ho lokile,” ho araba Sello.

Ho tloha letsatsing leo, ha bana ba ne ba ikutlwa ba halefile, ba ile ba sebedisa leqheka lena. Nkgga palesa. Butswela kerese.

Kutlwisiso

Kopolla o getelle dipolelo dibukeng tsa lona tsa ho ngolla.

- 1. Ha re halefile, dipelo tsa rona ...**
- 2. Ho phefomolohela ka hare, nkgella**
- 3. Ho phefomolohela kante, butswela ...**

Mabopi

Kopollela lenane la mantswe bukeng ya hao ya ho ngolla
Seha mola ka tlasa lebopi le kenelleditsweng lentsweng ka leng.
Lebopi lena le bolelang?

- 1. otlolletse**
- 2. kakapolletse**
- 3. manolletse**
- 4. harolletse**
- 5. thatholletse**

**Copyright © 2026 National Educational
Collaboration Trust (NECT)**

This work is licensed under a **Creative Commons
Attribution–NonCommercial–NoDerivatives 4.0
International License (CC BY-NC-ND 4.0)**.

Additional permissions beyond the scope of this license
may be available. For further information, please
contact the publisher at **materials@nect.org.za**.

First edition, 2026

